

Titulació	Tipus	Curs
3500086 Filosofies de la Cura	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Marta Tafalla Gonzalez

Correu electrònic: marta.tafalla@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit.

Objectius

En un context de greu crisi ecològica (caos climàtic, extermini massiu de vida salvatge, degradació dels ecosistemes, contaminació...), aquest curs pretèn analitzar la nostra relació amb les altres espècies, els ecosistemes i la biosfera, amb l'objectiu de comprendre les causes de la mencionada crisi i sospesar possibles solucions. Malgrat que es partirà sempre dels coneixements científics, la nostra perspectiva serà filosòfica i combinarà disciplines com l'ètica ecològica, l'ètica animal, l'estètica de la natura i l'estètica animal. Abordarem diferents teories i posicions filosòfiques, prestant especial atenció a l'ecofeminisme, i analitzarem conceptes com antropocentrisme, especisme, dualisme metafísic, lògica de la dominació i sobrepassament (overshoot).

Resultats d'aprenentatge

1. CA12 (Competència) Integrar l'ètica de la cura en entorns de recerca multidisciplinària.
2. CA13 (Competència) Integrar la diversitat socioambiental i l'ecofeminisme en l'activitat professional i en la recerca.
3. KA16 (Coneixement) Identificar conceptes filosòfics bàsics de l'ètica de la natura i de l'ètica animal.
4. KA17 (Coneixement) Indicar dilemes morals de casos reals a partir de la terminologia i els conceptes principals de l'ètica animal.
5. KA18 (Coneixement) Contrastar visions no antropocèntriques tenint en compte els principis de l'ètica ecològica, l'ètica animal i l'estètica de la natura a través de casos pràctics.
6. SA17 (Habilitat) Debatre problemàtiques de recerca filosòfica contemporània vinculades amb el concepte de cura en els contextos teòrics de la filosofia de la natura.
7. SA18 (Habilitat) Avaluar els impactes socials de la intervenció en ecologia i en salut aplicant la perspectiva de la cura.
8. SA19 (Habilitat) Proposar accions destinades a la difusió del coneixement de l'impacte social de la interrelació entre cura i naturalesa en clau d'ecologia i de gènere.
9. SA20 (Habilitat) Interpretar críticament l'origen i la fiabilitat de les fonts documentals específiques en relació amb la problemàtica dels drets dels animals i l'ètica animal.

Continguts

1. Ètica ecològica

1.1. Descripció de la crisi ecològica

1.2. Anàlisi filosòfic de les causes de la crisi ecològica: capitalisme, colonialisme, antropocentrisme, androcentrisme, especisme, dualisme metafísic, lògica de la dominació, sobrepassament (overshoot)

1.3. Anàlisi filosòfic de possibles solucions a la crisi ecològica: reconciliació amb les altres espècies, reconeixement de la nostra finitud, filosofia de la gratitud, decreixement, veganisme, rewilding

2. Ètica animal

2.1. Relacions entre la crisi ecològica i la dominació dels altres animals

2.2. Relacions de l'ètica animal amb el decreixement, el veganisme i el rewilding

3. Estètica de la natura i estètica animal

3.1. El paper de l'estètica en la nostra relació amb les altres espècies i els ecosistemes

3.2. De l'estètica superficial a l'estètica profunda

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Autònomes			
Treball de les i els estudiants amb els materials proporcionats	120	4,8	CA12, CA13, KA16, KA17, KA18, SA17, SA18, SA19, SA20, CA12

La metodologia de l'assignatura és la pròpia d'un curs impartit a distància. La professora anirà compartint regularment amb l'alumnat, a través del campus virtual, un seguit de materials acompanyats d'indicacions sobre com treballar-los.

S'espera que les i els estudiants llegeixin els textos escrits que se'ls compartiran i que visualitzin els materials visuals, tot reflexionant d'una manera crítica sobre les qüestions que es plantegen en aquests materials.

Les i els estudiants hauran d'elaborar tres exercicis escrits sobre qüestions relacionades amb les temàtiques del curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercici del tema 1	33,3%	10	0,4	CA12, CA13, KA16, KA17, KA18, SA17, SA18, SA19, SA20
Exercici del tema 2	33,3%	10	0,4	CA12, CA13, KA16, KA17, KA18, SA17, SA18, SA19, SA20
Exercici del tema 3	33,3%	10	0,4	CA12, CA13, KA16, KA17, KA18, SA17, SA18, SA19, SA20

L'avaluació consistirà en tres exercicis escrits, un per a cada tema de l'assignatura.

Per tal d'aprovar l'assignatura, cal realitzar i aprovar els tres exercicis. La nota final és la nota mitja dels tres exercicis.

Si una o un estudiant suspèn una, dues o les tres proves, podrà recuperar-les en el període de reavaluació. Però per poder anar a reavaluació, caldrà haver-se presentat, com a mínim, a dues de les tres proves.

Si una o un estudiant no realitza cap de les proves, o bé només una d'elles, serà considerat "no avaluable".

Bibliografia

S'adjunta aquí una petita bibliografia introductòria. Al llarg del curs s'anirà recomanant bibliografia més específica per a cada tema.

Adams, Carol & Gruen, Lori (eds.), *Ecofeminism. Feminist intersections with other animals and the earth* (Bloomsbury, 2014); *Ecofeminismo. Intersecciones feministas con otros animales y con la Tierra* (Levanta Fuego, 2022), trad. Francisco Jota-Pérez, José Luis Rodríguez y Layla Martínez.

Albelda, José; Parreño, José María & Marrero Henríquez, J. M. (eds.), *Humanidades ambientales* (Los Libros de la Catarata, 2018)

Albelda, José; Arribas-Herguedas, Fernando & Madorrán, Carmen (eds.), *Humanidades ecológicas* (Tirant, 2023)

Almiron, Núria & Khazaal, Natalie, "Lobbying Against Compassion: Speciesist Discourse in the Vivisection Industrial Complex", *American Behavioral Scientist*, 60(3), 2016.

Antón, Eva, *Género y naturaleza en las narrativas contemporáneas francesa y española* (Universidad de Valladolid, 2018)

Brady, Emily, "Aesthetic Value and Wild Animals" a M. Drenthen and J. Keulartz, (eds.), *Environmental Aesthetics* (New York: Fordham University Press, 2014)

Casal, Paula, "Los derechos homínidos. Una defensa ecuménica", *Daimon*, 2017.

Casal, Paula & Singer, Peter, *Los derechos de los simios* (Trotta, 2022)

Carretero-González, Margarita (ed.), *Spanish Thinking about Animals* (Michigan State University Press, 2020)

Codina, Juan Ignacio, *Pan y toros: breve historiad el pensamiento antitaurino español* (Plaza y Valdés, 2018)

Crary, Alice & Gruen, Lori, *Crisis animal. Una nueva teoría crítica* (Cátedra, 2023), trad. Ana Bustelo.

- Donaldson, Sue & Kymlicka, Will, *Zoopolis. A Political Theory of Animal Rights* (Oxford University Press, 2011); *Zoópolis. Una revolución animalista* (Errata Naturae, 2018) trad. Silvia Moreno Parrado.
- Escartín, Montse, "La literatura, una forma de audacia moral", *Actas del Primer Congreso de la Red Española de Filosofía*, 2015.
- Fernández, Laura, *Hacia mundos más animales* (Ochodoscuatro ediciones, 2018)
- Hribal, Jason, *Los animales son parte de la clase trabajadora* (Ochodoscuatro ediciones, 2014)
- Khazaal, Natalie & Almiron, Núria, "An Angry Cow is not a Good Eating Experience. How U.S. and Spanish Media are Shifting from Crude to Camouflaged Speciesism in Concealing Nonhuman Perspectives", *Journalism Studies*, 17(3), 2016.
- Leyton, Fabiola, *Los animales en la bioética* (Herder, 2019)
- Madorrán, Carmen, *Necesidades ante la crisis ecosocial. Pensar la vida buena en el Antropoceno* (Plaza y Valdés, 2023)
- Malm, Andreas, *El murciélago y el capital. Coronavirus, cambio climático y guerra social* (Errata Naturae, 2020), trad. Miguel Ros González
- Marris, Emma, *Wild Souls. What We Owe Animals in a Changing World* (Bloomsbury, 2021)
- Monbiot, George, *Feral. Rewilding the land, the sea, and human life* (The University of Chicago Press, 2014); *Salvaje. Renaturalizar la tierra, el mar y la vida humana* (Capitan Swing, 2018) trad. Ana Momplet Chico.
- Moyano, Cristian, *Ética del rewilding* (Plaza y Valdés, 2022)
- Palau, Jordi, *Rewilding Iberia. Explorando el potencial de la renaturalización en España* (Lynx, 2020)
- Pelluchon, Corine, *Reparemos el mundo. Humanos, animales, naturaleza* (NED, 2022), trad. Sion Serra Lopes
- Plumwood, Val, *Environmental Culture* (Routledge, 2002)
- Puleo, Alicia, *Ecofeminismo para otro mundo posible* (Cátedra, 2011)
- Puleo, Alicia, *Claves ecofeministas para rebeldes que aman a la Tierra y a los animales* (Plaza y Valdés, 2019)
- Riechmann, Jorge, *Interdependientes y ecodependientes. Ensayos desde la ética ecológica y hacia ella* (Proteus, 2012)
- Riechmann, Jorge; Almazán Gómez, Adrián; Madorrán Ayerra, Carmen & Santiago Muíño, Emilio, *Ecosocialismo descalzo* (Icaria, 2018)
- Riechmann, Jorge, *Simbioética* (Plaza y Valdés, 2022)
- Shah, Sonia, *The Next Great Migration* (Bloomsbury, 2020); *La próxima gran migración* (Continta me tienes, 2022), trad. Matilde Pérez.
- Tafalla, Marta, "La apreciación estética de los animales. Consideraciones estéticas y éticas", *Bioética y Derecho*, num 28, 2013.
- Tafalla, Marta, "Una estética del circo y de los espectáculos circenses con animales", *Convivium*, num 27/28, 2015.
- Tafalla, Marta, "The aesthetic appreciation of animals in zoological parks", *Contemporary Aesthetics*, vol 15, 2017.
- Tafalla, Marta, *Ecoanimal. Una estética plurisensorial, ecologista y animalista* (Plaza y Valdés, 2019)

Tafalla, Marta, *Filosofía ante la crisis ecológica* (Plaza y Valdés, 2022)

Tafalla, Marta, "Overcoming Climate Breakdown Denial and Neglect through the Aesthetics of Nature", *Contemporary Aesthetics*, vol. 21, 2023

Tempest Williams, Terry, *Refuge* (Pantheon Books, 1991); *Refugio* (Errata Naturae, 2018) trad. Regina LópezMuñoz.

Velasco, Angélica, *La ética animal. ¿Una cuestión feminista?* (Cátedra, 2017)

Vettese, Troy & Pendergrass, Drew, *Socialismo de medio planeta. Un plan para salvar el futuro de la extinción, el cambio climático y las pandemias* (Levanta fuego, 2023), trad. Francisco Jota-Pérez

Programari

No es necessita cap programari especial.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt